

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
2 september 2025

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Datum
raadsvergadering
24 september
2025
Documentnummer
486014
Agendapunt

Onderwerp

Actualisering speelruimtebeleid

Inleiding/aanleiding

Samen bouwen aan speelplekken die Heerlen laten bruisen

Kinderen die samen ravotten in het gras. Ontmoetingen tussen burens in een groene, koele oase. Speeltoestellen die uitnodigen tot avontuur, fantasie en plezier. Het zijn precies die dingen die van een wijk een fijne plek maken om op te groeien én te wonen.

Als gemeente Heerlen vinden we dat elk kind de ruimte moet hebben om te spelen, te ontdekken en te bewegen. Daarom gaan we vol enthousiasme aan de slag met het verbeteren van onze speelplekken. Niet alleen omdat onze vorige speelnota alweer uit 2004 stamt, maar vooral omdat we samen willen bouwen aan fijne buurten met aantrekkelijke speelplekken die passen bij de mensen die er wonen.

Van speeltoestellen naar leefkwaliteit

We hebben samen met het externe bureau SNK al onze 173 speelplekken onder de loep genomen. Daarbij keken we niet alleen naar de staat van de toestellen, maar juist ook naar wat een speelplek écht aantrekkelijk maakt in deze tijd: schaduwrijke plekken die bijdragen aan verkoeling in hete zomers, toegankelijk voor alle kinderen, meer natuurlijke materialen, slimme inrichting én samenhang met de buurt.

De uitkomsten? Veel plekken (32 stuks) zijn nog prima, maar:

- 55 plekken hebben een opfrisbeurt nodig met eenvoudige aanpassingen zoals vergroening of meer avontuur;
- 52 plekken vragen om een serieuze herinrichting;
- 18 plekken sluiten onvoldoende aan bij de behoeften in hun buurt en kunnen verdwijnen.

Speelplekken die passen bij de buurt

Wat een goede speelplek is, hangt sterk af van de buurt waarin die ligt. Een drukke stadswijk stelt andere eisen dan een rustige woonbuurt. Daarom hebben we een leidraad opgesteld waarmee we op verschillende schaalniveaus kunnen beoordelen wat passend is. Ook geeft die leidraad houvast bij het beoordelen van bewonersinitiatieven. Zo maken we steeds afgewogen keuzes die bijdragen aan leefbaarheid, verbinding en welzijn.

Opwaardering van speelplekken

We gaan actief aan de slag met het opfrissen van alle 55 speelplekken, die met kleine ingrepen verbeterd kunnen worden. Hierbij zetten we in op koppelkansen en het werven van externe middelen. Bewoners denken mee, kiezen mee en zien straks terug dat hun inbreng telt. Met de actualisering van het speelruimtebeleid zetten we dus een grote stap richting een Heerlen waar elke buurt uitnodigt tot buiten zijn, ontmoeten, bewegen en verwonderen. Want als kinderen kunnen spelen, groeit de hele stad.

Investeren in speelruimte is investeren in de toekomst van onze stad. Herinrichting is de volgende stap, waarbij nog naar financiële ruimte moet worden gezocht. Daar waar mogelijk zal integraal bekeken worden, al dan niet met steun vanuit andere budgetten of thema's en aanvullende subsidies, om zoveel mogelijk plekken op te kunnen pakken.

Kader

Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Het leveren van een bijdrage aan het welzijn en de leefbaarheid voor onze inwoners

Kernthema

Ruimtelijke ordening

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

De geactualiseerde nota speelruimtebeleid vast te stellen

Argumenten

1. Er is grote behoefte aan de herinrichting van een aantal speelplekken

Uit de inventarisatie blijkt dat 52 van de 173 speelplekken ingrijpend moeten worden heringericht. Er zijn nog geen middelen gereserveerd in de begroting, maar met een vastgesteld beleid kunnen we deze investeringsbehoefte beter onderbouwen en extern financieren. Voor alle 48 locaties zijn analyses en kosteninschattingen (prijspeil 2024) beschikbaar.

2. Hiermee geven we een kwaliteitsimpuls voor de hele stad

Naast lokale knelpunten is er stadsbreed een behoefte aan aantrekkelijkere speelplekken. In 2011-2012 zijn tijdens bezuinigingen veel groene omrandingen vervangen door gazons en metalen hekwerken, wat geleid heeft tot een kille, kunstmatige uitstraling. Deze aanpak werkte verarming van speelplekken in de hand. We willen met deze update van het speelruimtebeleid opnieuw aandacht vragen voor speelse, groene en uitnodigende omgevingen die kinderen stimuleren om buiten te spelen.

3. Hiermee geven we duidelijkheid voor bewonersinitiatieven

Regelmatig dienen bewoners verzoeken in voor aanpassing of ontwikkeling van speelplekken. Een vastgesteld beleid helpt bij het consequente en onderbouwd afwegen van deze verzoeken. Het biedt tevens richting voor de ruimtelijke spreiding en inrichting van speelplekken door de stad.

Tegenargumenten en risico's

Het budget voor de omvorming van alle locaties is op dit moment niet beschikbaar. Een voorstel voor een investeringskrediet volgt.

Kosten en dekking

De kosten die gemoeid zijn met het behouden en opheffen van speelvoorzieningen worden betaald uit het jaarlijkse exploitatiebudget ad. 90k.

Verbeteringen worden afgedekt uit het beschikbare vervangingsbudget ad. 116k per jaar.

Voor de kosten die gemoeid zijn met de herinrichting gaan we op zoek naar financieringsmogelijkheden. Voorstellen voor de herinrichting van speelvoorzieningen zullen zoveel mogelijk gekoppeld worden aan de herinrichting van de openbare ruimte in een gebied.

Communicatie

Website, persbericht, sociale media

Evaluatie

-

Planning, procedure en uitvoering

De 55 speelplekken die geen volledige herinrichting vragen, maar wel verbeterd mogen worden, gaan we aanpakken. We bepalen de volgorde hierin door inspectie van de toestellen en de behoefte vanuit de buurt. Onze buurtregie houdt hierbij vinger aan de pols. Door bewoners de keuze te laten maken uit meerdere opties, weten we dat het nieuwe toestel zal aansluiten bij de leeftijd en smaak van de omwonende kinderen. Dit is een meerjarige opgave die naar gelang beschikbaarheid van middelen wordt opgepakt.

Vanwege de forse investeringen voor herinrichting van de 52 plekken zullen we kansen zoeken in een integrale aanpak. Door slim te combineren met andere thema's (zoals het aanpakken van hittestress of sociale problematiek) kunnen we daardoor op meerdere locaties méér bereiken dan alleen een mooie speelplek.

Bijlagen

1. De beschrijving van aanleiding, kwantitatieve en kwalitatieve norm, criteria als basis voor het veldonderzoek en analyse van deze resultaten (Actualisering Speelruimtebeleid gemeente Heerlen 2025)
2. De presentatie met toelichting en de resultaten van het veldonderzoek en hoe verder (Presentatie Update Speelruimtebeleid, 2024)

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Weaver

drs. R. van Wuijtswinkel

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Weaver